

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnistvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

«Edinosti je moč».

Nrav, namen in dolžnosti delalskih podp. društev.

(Dalje.)

Veščaki premislili so tudi ta slučaj ter skušali najti način, s čemer bi bilo pomoči. Po njih misli morala bi se pravila nekoliko preustrojiti ter premeniti, ali prav za prav, določiti vstopnina po starosti: ako bi ud mlajši pristopil, plačal naj bi samo majhno vstopnino; potem naj bi se vstopnina za vsacih pet let, ko ud poznee pristopi, tudi primerno višja določila. Naj bi se n. pr. za ude, ki pristopijo v svojem 15. do 20 letu, pobirala vstopnina od 1 gld.; za njega pa narasla na 5 gl., ako pristopijo v dobi 20—25 let; na 10 gl., ako v dobi od 25—30 let itd. tako, da bi ud ki pristopi v svojem 45 letu, moral pri vstopu platiti 25 gl.

Na tak način bi se ustanovilo neko razmerje mej starostjo udov; in le tem načinom bi se tem društvom zagotovila prihodnjost. Enako počenjajo uže davno enaka društva na Laškem.

Da govorimo zopet o penzijskem zalogu, omeniti nam je, da bi se tudi glede tega morala uvesti nekatera prenovljenja. Delokrog njegov ne smel bi v obzir jemati samo slučaja nezmožnosti dela, temveč določiti bi se morala doba, (n. pr. starost 60 let) v kateri vsak ud zadobi pravico uživanja pokojnine.

Pri vstopu v društvo pa moralo bi se ravnati z udi nekoliko drugače, kakor z drugimi. — Naravno je, da mislimo, da bi pred vsem ta zalog od ostalage društva moral ločiti se ter delati sam za-se poseben oddelek. — Čem starejši bi bil pristopil ud, tem večje doneske bi moral plačevati, tako nekako, kakor se ravna pri zavarovalnicah. Udu bi tudi bilo dano na ljubo, je li hoče biti zajedno redni ud podpornega društva in pokojninskega zaloga, ali samo ud jednega, družega pa ne.

Slednjič naj rečemo še nekoliko glede pogrebščine. Ako kak ud umrje, navada je, — kar je tudi v pravilih — da podporno društvo svojemu pokojnemu udu preskrbi dostojen pogreb. Namesto da se preskrbi pokojnemu udu pogreb, izplača se navadno družini, ženi ali otrokom odmerjena svota.

Lahko bi se pri delalskih podpornih društvih ustanovil poseben oddelek, h kojemu bi spadali udje, ki bi hoteli zagotoviti svojej družini v slučaju svoje smrti neko svoto, s kjo bi si zadnja lahko pomogla v nakup kake stvari, v doto hčeram itd. Tudi ta svota merila naj bi se pred vsem po starosti udov ko pristopijo k društvu; svoto naj bi pa si zagotovil ud sam ter plačeval po svojej zmožnosti večje ali manjše doneske.

Najmanj bi morala znašati vsaj 100 gld.; zagotovil bi si pa ud lahko dve, tri in več ... sto goldinarjev ter plačeval v ta namen dvakrat, trikrat ... toliko. Znesek pa, kojega bi moral me-

sečno ali tedensko vplačevati, ravnal naj bi se po njegovej starosti.

Razdelila bi se po tem takem delalska društva v tri posebne oddelke. Vsakdo spadal bi k enemu ali drugemu ali k vsem trem in zagotovil bi se za vse slučaje življenja svojega, namreč: v slučajnej bolezni dobil bi zdravnika, zdravila in podporo; ko bi dosegel neko starost (60 let), zagotovljena bi mu bila pokojnina, najmanj 50 kr. na dan; v slučaju smrti njegove pa bi njegova družina vdobila lepo svoto v pomoč.

Da bi tako preosnovana društva bila velike praktičnosti in koristi, to je gotovo, kajti v obzir bi jemala vse slučaje, v kojih delalce lahko nesreča obišče in potreba muči. Naravno je pa, da bi se morala pravila sedanjih društev popolnoma presnovati in popolniti ter uvesti bi se morala bolj stroga pazljivost in red.

Uže v začetku tega spisa smo poudarjali prepotrebno slogo; da bi se tudi mej nami kaj enakega moglo uvesti in izpolniti, potreba nam je pred vsem složnosti, navdušenja in trdnosti v započetem delu. Malo nas je sicer Slovencev, vendar tu v Trstu živeči Slovenci smo večinoma delalci, torej je tu kakor nalašč zemljišče ustvarjeno za procvitanje takih društev. Pod modrim in strogim vodstvom in nadzorstvom lahko bi se tu kaj tacega izvedlo; lahko bi si namreč ustanovili eno najlepših in najtrdnjših društev, ki bi bilo prava trdnjava tu na obalah jadranskega morja proti pretečemu tujstvu, kar bi bilo tudi nam in vsemu slovenskemu narodu na čast.

Ponosni smo sicer na sedanje delalsko podporno društvo, ki se je v malo letih tako lepo razvilo in razširilo; ali mnogo bolj bi se lahko (in tudi ako bi se slučajno pravila morala preustrojiti), da bile mej nami se bolj razvila zavednost in spoznanje prave koristi teh društev.

Ako bi ta društva bila kedaj podržavljena, izvedo se lahko vsi ti nasveti, ki so jih za koristne spoznali veščaki v tej stroki.

(Dalje prih.)

Deželni zbori.**Kranjski**

(Trinajsta seja, 18. januarija).

Poslanec Šuklje poroča o preložitvi in popravni ceste med Mokronogom in Lakničem, ter v imenu finančnega odseka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene: Deželni odbor se pooblasti, da okrajnemu cestnemu odboru Mokronoškem za leta 1887 izvršeno preložitve okrajne ceste med Mokronogom in Laknicami na cestnih kosovih V do VIII iz kredita za cestne stavbe naukaže v izplačevanje podporo 1500 gold. po napredku dotičnih stavbenih del“.

Ta predlog se potrdi brez ugovora. Za njim poroča dr. Poklukar o vravnjanji Šice in Dobrovke pri Račni, za kateri je inženir Hrasky izdelal potrebne načrte. Ker bi odlašanje tega dela prizadevalo le novo škodo, predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Za dela, katera je spomladi leta 1887 v lastni režiji pod vodstvom deželnega inženirja za vodne stavbe J. Hrasky-ja izvršiti v ta namen, da se iztrebijo in razširijo požiralniki pri Šici in Dobrovki, dovoli se deželnemu odboru kredit do najvišjega zneska 1000 gld.“

Tudi ta predlog obvelja brez premembe.

Baron Švegelj, poroča o prošnji cestnega odbora Radolskega za podporo v preložitvi okrajne ceste na Bledu, ter predlaga v ta namen privoliti 1500 gld.

Dr. Poklukar zatem poroča o prošnji ribarskega društva za podporo, ter gledé na to, da društvo nikakoršnega poročila ni pridelalo, iz katerega bi se bilo razvidelo njegovo delovanje, v imenu finančnega odseka nasvetuje, naj se ta prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj se prepriča o vspešnem delovanju tega društva ter mu v tem slučaju podeli podporo 50 gld. Deželni zbor pritrdi temu nasvetu.

Poslanec Klun poroča o prošnji Mateja Hubada za podporo, da bi mogel obiskovati konservatorij na Dunaji. Dovoli se mu 100 gld., ki mu naj jih deželni odbor v primernih obrokih nakaže, kadar bode spričal, da je sprejet v konservatorij in ga res tudi obiskuje.

Poročilo finančnega odseka o vpeljavi naklad na žganje in pivo se odstavi, ker je ministerstvo izrazilo neke pomisleke, ki jih mora finančni odsek še le rešiti gledé mesta Ljubljanskega. Načelno pa finančno ministerstvo nima nič proti nameravanemu zakonu.

Poslanec Dežman poroča o prošnji fotografa Lergetporerja na Bledu gledé podpore za izvršitev geoplastičnega zemljevida Gorenjskega. Dotično jako krasno delo, ki obsega gorenjske planine okoli Triglava, videti je v deželnem muzeji. Zdaj se hoče lotiti še drugega dela. V ta namen se mu dovoli podpora 200 gld.

Poslanec Hren poroča o vladnem načrtu zakona o ribstvu, ki se je izročil samo v nemškem tekstu, ter v imenu upravnega odseka predlaga, naj se ta načrt izroči deželnemu odboru z nalogom, da od c. k. vlade poskrbi slovenski tekst in na ta način popolnjen vladni predlog v prihodnjem zasedanju predloži deželnemu zboru.

Zbornica pritrdi temu predlogu.

Točka 12. dnevnega reda, t. j. razdelitev pašnikov iz zaokroževanja gozdnih mej se odstavi z dnevnega reda, ker poročilo še ni bilo dovršeno.

Poslanec Klun poroča o prošnji Vipavskega županstva za dovoljenje naklade 2 gld. na hektoliter iztočenega piva, in predlaga, naj se ta prošnja usliši in naklada dovoli, deželnemu odboru pa naroča, temu sklepu zadobiti Najvišje potrdilo.

Pri glasovanji se sprejme predlog poročevalčev, s katerim se Vipavskemu trgu dovoljuje naklada 2 gld. na pivo.

Poslanec Hren poroča o prošnji Osilniške občine za žandarmerijsko postajo. Deželni zbor priznava potrebo in izroči dotično prošnjo c. kr. vladi s toplim priporočilom.

Poslanec Faber je poročal o prošnji občin Grahovo, Martinjak in Žerovnica, da bi se pridružile Loškemu sodnijskemu okraju. Tudi ta prošnja se izroči c. kr. vladi s toplim priporočilom.

Prošnja nekaterih lovskih najemnikov za zakonito vravnvanje odškodnine za škodo provzročeno po lovu in divjačini se izroči deželnemu odboru z naročilom, naj v prihodnjem zasedanju zboru predloži kranjskim razmeram primeren načrt takega zakona.

Potem se gledé občinskih naklad sprejmeta naslednja sklepa:

„Občini Dolenja Podgora, okraja Črnomeljskega dovoli se za leto 1887 za občinske potrebščine pobiranje 35% in

za napravo zaklade za zgradbo ljudske šole 35% toraj vkup 70% priklade od vseh direktnih davkov z izvanredno doklado“.

„Občini Kostelj dovoli se za župnijsko občino Fara za leto 1887 v ta namen, da se deloma pokrijejo stroški zgradbe farovža pri Fari, pobiranje 100% priklade od vseh neposrednih davkov z izvanredno doklado vseh v župnijsko občino Fara vfaranih“.

Dr. Samec poroča o prošnji Kostelske občine zarad okrajne ceste iz Kočevja do Broda. Izroča se deželnemu odboru, da jo reši v lastnem področji, in da mora izvedenec, ako bi bilo treba progi še enkrat ogledati. S tem je rešena tudi prošnja Kočevskega cestnega odbora.

Konečno se za deželno-odborskega namestnika iz kurije kmečkih občin izvoli dr. Bleiweis in seja sklene.

Goriški.

(Dostavek).

V zadnjem seji so se rešile še nekatere točke, katere je „Soča“ prinesla v zadnji številki, po katerem listu smo mi posneli poročila iz goriškega zbora.

Dr. Abram poročal je v imenu pravnega odseka o vladnem predlogu, zadevajočem načrt postavbe o ribarjenju v sladkih vodah. Načrt izroči se deželnemu odboru z naročilom, da ga natančno pretrese in da podá o njem poročilo pri prihodnjem zborovanji. Poslanec Ivančič poroča o prošnji Simona Šavlija iz Krna zastran užitnih pravice v planini Kuhinji. Zbor preide o tej prošnji na dnevni red, kakor tudi o prošnji „Slov. jez“, o kateri je poročal And. Kocijančič, kolikor zadeva premembo domovinske postavbe. Kolikor zadeva ta prošnja preuravnava bolnišnice, rešena je z deželnozbornim sklepom o pripravah za zgradbo novih deželnih zdravstvenih zavodov. Dr. Nik. Tonkli poročal je o prošnji slovenskega političnega društva „Sloga“ v Gorici. Druga točka te prošnje, namreč o deželni hranilnici, rešena je z gori omenjenim deželnozbornim sklepom o zdravstvenih zavodih; gledé prve in tretje točke, t. j. gledé tega, da bi država prevzela sifilitične bolnike na svoj račun, in gledé ustanove deželnega šolskega zaloga, odstopi se prošnja deželnemu odboru, da jo pretrese in da stavi svoje morebitne predloge pri prihodnjem zborovanji.

Dr. vit. Tonkli poroča v imenu deželnega odbora o prošnjah za razne naklade, ki potrebujejo najvišjega potrjenja, naslednjih občin: Staranzano, S. Canziano, Campolongo, Cerkno, Skrbina, Malhinje, Livek, Vogersko, Naklo, Skrilje, Čez-Soča, Turriaco, Bukovica. Nasveti dež. odbora, da bi se dotične naklade priporočile v najvišje potrjenje, se sprejmejo. — Po nasvetu dr. vit. Pajerja v imenu deželnega odbora dovoli se Mateju Lazarju, vodiji naravopisnega oddelka deželnega muzeja, nagrada 300 gld. in tudi Henriku Maionica-i, vodiji zgodovinskega in starinskega oddelka, v priznanje njunega odličnega delovanja. — Ivan Gasser poroča o sledečem nasvetu dež. odbora: 1. v deželni pisarnici se opustite mesti dveh diurnistov z dninami po 1 gld. 80 kr.; 2. ustanovite se v deželni pisarnici dve mesti, namreč drugega asistenta in pa arhivarja z letno plačo po 600 gld., s pravico do draginske priklade in do petletne ter do pokojnine, kakor velja to gledé deželnih uradnikov; 3. mesto drugega asistenta podeli se sedanjemu diurnistu Albertu Planiscigu, mesto arhivarja pa diurnistu Chiadusu.

O prošnji cestnega odbora Cerkljanskega in podpornega društva modroslovcev na Dunaji, o katerih je poročal J. Ivančič, preide zbor na dnevni red. Po predlogu poslanca dr. Venutija v imenu peticijskega odseka sklene zbornica: 1. Medejski občini dovoli se iz zaloga cestnih podpor 200 gld. pomoči, da začne delati podporna dela pri

glavnih jezovih na potocih Idrija in Verša; 2. dež, odboru je naročeno, naj si prizadeva doseči primerno podporo za ista dela tudi iz državnih zalogov. — Katastralni občini Nogarodo v Sentvidski županiji dovoli se 400 gld. podpore za zvršitev vodotoka, po katerem se bo odvracala voda iz Judre, in sicer 200 gld. nepovratne pomoči, 200 gld. pa s pogojem, da jih povrne v štirih enakih odplačilih po 50 gld. od leta 1888 naprej. — Poročevalec Del Torre nasvetuje: 1. naroči se deželnemu odboru, naj še enkrat naprosi visoko vlado, da bi prevzela na svoj račun del tistih 1847 gold., katere dolžuje občina Fratta deželnemu zalogu za jezove na Verši; med tem se ustavi tirjatev tretjega odplačila v znesku 369 gld. 40 kr., katero bi imela občina plačati deželi v letu 1887, in tako tudi tirjatev četrtega odplačila v znesku 369 gld. 40 kr. do konca leta 1888. — Prošnji Franca Donda-e iz Corone in Deziderija Barbieri-ja, učencev obrtniške šole v Marianu, odstopite se deželnemu odboru, da jih reši po svojem spoznanju. — Slednjič se potrjuje pravila ali statut deželnemu zavodu za gluhome v Gorici po predlogu dež. odbora z dvema malima premembama.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V poslanskej zbornici je 28. januarja vlada predložila zakonske osnove, zastran poravnave zemljiškega davka po reklamacijskih razpravah, zastran luknih del v Trstu na državne troške, zastran predrugečeb točk prometa čekov in klearingov poštne hranilnice in zastran uredbe razmer zadržug pri rudnikih. — Zakonska osnova glede razširjenja luknih naprav se glasi:

Člen I. Razširjenje pobrežne ravani na severni strani in stavba četrtega luknega tomuna na južni strani nove tržaške luke, potem razširjanje pobrežja pri molu sv. Terezije, in slednjič lukne in železnične naprave v miljskem zalivu za trgovino s petroljem se imajo izvršiti na državne troške.

Člen II. Za pokritje troškov teh del se dovoljuje kredit v skupnem znesku 4.880.000 gold., od katerega se smejo enakomerni deli po 976.000 gold. v letih 1887, 1888, 1889, 1890 in 1891 porabiti.

Poslanci Pino, Dobler in Vucetich so pismeno naznanili, da so se odpovedali mandatu. Hebsko okrožno sodišče je poslalo prošnjo za dovolitev, da sme kazensko postopati zoper poslanca Svobodo zaradi žalitve česti. Poslanec Jaques predlaga promembo kazenskega reda. Poslanec Polak in tovariši interpelirajo finančnega ministra zastran naredbe glede nemotnega dela cukarnice. Naučni minister je odgovoril na interpelacijo poslanca Pickerta zastran razmer v krajnem šolskem svetu v Sušicah za Češkom ter rekel, da je vlada postopala po določbah šolsko-nadzorskega zakona na Češko, ter je zaukazala, da se v prihodnje določi narodnost izvoljenih v dvojezičnih občinah, še predno store zavemo. Potem je prešla zbornica na dnevni red. Dodatni kredit za ministerstvo za deželno bran se je izročil odsekom. Poslanec Magg in tovariši interpelirajo načelnika odseka za jezikovni zakon glede tega, da se k malu skliče seja, da odsek svojo nalogo izvrši. Načelnik grof Hohenwart odgovori, da k malu skliče seja, ali na odsek on ne more vplivati. Poslanec Knotz in tovariši interpelirajo ministerskega načelnika zaradi postopanja zoper občine, društva in časnike ter uterjujejo svojo interpelacijo s tem, da se je Wolfova pravda premestila iz Liberie v Prago, da so se zatrli odobrovalni sklepi k Schmerlingovemu predlogu, da so stopili nemški poslanci iz češkega deželnega zbora. — Včeraj je bila zopet seja.

Na političnem nebu se kopičijo hudourni oblaki. Vladin časnik „Fremdenblatt“ piše 31. januarja v tem te le osodopolne besede: V zadnjih ministerskih posvetovanjih, ki so se včeraj pod cesarjevim prvosedstvom končala, razpravljalo se je, razen nekaterih nagodbo zadevajočih prašanj, o izvedenju črne vojske. Znano je, da se je uvedenje črne vojske po dotičnem zakonu pridržalo poznejšji dobi. Mej tem pa je postalo splošno politično položje tako nevarno, da je treba potrebne naredbe v najkrajšji dobi izvršiti in nastala je potreba, da se za to potrebna sredstva po ustavnem potu preskrbo. Ker še vedno traja nevarno položje v Evropi, katero se je v zadnjih dneh na zahodu Evropi jako pohujšalo, zato se z vojnimi pripravami ne more od-

lašati in vsled tega nastanejo večji troški, katere pokriti je neobhodno potreba, in zato je skoraj gotovo, da se k malu skliče četrti delegaciji k zasedanju ad hoc, ki potrđiti omenjene naredbe vojne uprave.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Sredca se 29. januarja poroča v „Polit. Cer.“, da je bolgarska vlada odgovorila turški, da je pripravljena, če tudi to ni ustavna, navada, sprejeti v vlado enega vladarja izmej manjšine in enako tudi dva ministra, da le turška vlada predloži takega vladarja, kakoršnega Bolgarija more sprejeti.

Bolgarski poslanci so obiskali tudi Atene, če tudi to poprej ni bilo namenjeno. Grki so neki s tem prav zadovoljni.

Turški dolgovi so začeli tudi Angleže peči, in to je Turčiji zelo nevarno. Angleži, ki imajo turška dolžna pisma, poslali so namreč ministru Salisbury-u spomenico, v katerej zahtevajo, naj varuje pravice vlastnikov turških obligacij, kakor je to dogovorjeno v berlinskeji pogodbi. V tej spomenici naglašajo, da so se upnikom odkazali dohodki vshodnje Rumelije, bolgarski tribut in gotovi dohodki iz Srbije in Grškega. Ali vzhodna Rumelija od leta 1885 sem nič ni plačala, tudi tribut iz Bolgarije in dohodki iz Srbije in Grškega so zaostali. Angleška vlada se naposled prosi, naj skupno z družimi vladami stori potrebne korake, da se o tej zadevi izvrši berlinska pogodba. Čuje se, da enako spomenico svojim vladam vložijo upniki na Francoskem, Avstrijskem, Nemškem, v Italiji, na Holandskem in v Belgiji.

Da Italijani v Afriki nemajo posebne sreče, to priča tudi pismo trgovca Sacconi iz Hararja, katero je priobčila „Agenzia Stefani“. V tem pismu poroča Sacconi, da ga je hararsko prebivalstvo poslalo v tabor kralja Menelika ter ga povabilo naj zasede mesto in prisilo milosti. Kralj je pozlanca sprejel dobrohotno, zagotovil milost in ostal tudi mož beseda.

V Belfastu na Irskem je bila v soboto in nedeljo zvečer zopet huda rabuka. Ljudstvo je kamenalo redarje ter z revolverji nanje strelalo; tudi redarji so strelali in okoli 50 oseb zaprli; muogo je ranjenih.

Nemški vladin časnik „Post“ je 31. januarja prinesel članek pod naslovom „na meča konici.“ V tem članku pravi „Post“, da je francoski vojni minister Boulanger položja gospod na Francoskem, bolj nego sta bila Thiers in Gambetta; ali on more položje vladati le z vojnim duhom. Vsi opazovalci trdijo, da Francoska na vse pretega dela vojne priprave. Boulanger francoskega ljudstva ne more več spraviti na pot miru, sicer bi moral odstopiti in očitalo bi se mu, da je Francosko zapeljal na rob propada.

DOPISI.

Gropada, dne 24. januarja 1887.

[Izv. dop.] Čudno se zdi nekaterim vaščanom, da je Bokalič zapustil Trst in šel v Ameriko, ker g. Bokalič je bil nekaterim prav „zlahen“ gospod. Imam še nekaj poročiti o našem poljskem čuvaji Jeršlji; vsak, kdor ga je videl ob času volitev za državni zbor, videl je tudi, kako se je on potezal za Slovence in udrihal posebno po tistih, kateri so bili pri „Čikorji“ priljubljeni, mislil bi si vsak, da ta je pravi sin majke Slave. Zdaj pa, kakor se je takrat brigal za narod, tako se zdaj za čikorjo, briga; „Edinost“ je vedno čital in če je kje kakšnega moža zapazil, da je pri društvu „Čikorji“, brz ga je po vsej vasi razglasil; kar pa mu je čuvajska služba zadišala, od takrat ni več hotel priti k pevskim vajam, za katere je bil prav unet, začel se je izgovarjati, da ne hodi zato, ker so pri pevskih vajah nekateri udje, na katere je bil posebno jezen.

K malu potem, ko je stopil za čuvaja, začel se je izgovarjati, češ, da ne sme priti več k pevskim vajam, ker mu je g. Mirkovič ostro zapovedal, da se ne sme pridružiti ničemur, kar je za narod. Prašam jaz tebe, ubogo človeče, zakaj se zdaj tako za narod ne potezaš, kakor si se ob času volitev za državni zbor?

Ali te ni sram prikazati se pred tiste može, pred katerimi si se večkrat hvalil, da si pravi Slovenec in pravi sin majke Slave, da greš rajši beračit, nego od naroda odpadeš? Prosim te, dragi Vanek, zbudi se spet k narodnemu čutu. Za zdaj naj to bo zadosti.

Gropajec.

Iz Dekanske okolice. (Oderuštvo nove baže) Nevedneža se vsak potepuh poprime, kakor tudi žid. Koliko je

na tem resnice, pričuje to le: Ni davno tega, kar se je priklatil nepovedan i nepovabljen možiček v Dekanih, Gabrovici i drugod, začeni ljudem ponujati platno, robo na brač pod (na videz) ugodnimi pogoji, na primer: robo v vrednosti nominalnej za 10 for. na izplačevanje mesečno po 80 sold. na leto, za drugo leto pa 6 soldov obresti na vsak mesec od neizplačanih 80 soldov. To je nekatere nevedneže primotilo i privabilo na judovske limanice. da so robo predrago kupili, a sedaj jo morajo ali bodo morali še dražje plačevati.

Judu se nikar ni čuditi, spekulacija je njim vsakidanja težnja, temveč kmečkim ljudem, kateri so seveda pogostokrat v mestih, kakor v Trstu, Kopru, Milah i drugod; taki morali bi vendar se kaj več izogibati tacihi pijavk, katere dandanes izobraženi svet prezira.

Pa kaj češ: nevednim ljudem dober nauk i nasvet ne koristi, še le potem, ko jih dostokrat posvarjene i podučene kateri potepuh prevari, pa imajo vsacega v gospodskesji suknji za goljufa i malo pridneža.

Tujca, katerega ne poznate, ogibajte se. Dostavek uredništva. — Tudi v Ospu in drugod po Istri so bili disperatni agentje tuk. tvrđke Capellani in so ljudi varali s prodajo blaga na obroke.

Ni zadosti, da so te strašne pijavice uže pile mnogo slovenske krvi po tržaškeji okolici, posebno v S. v. Križu, potem na Krasu in v Brkinah; zdaj uže lazijo tudi po tužnej Istri, da kmetu še tisto malo krvi izpijejo, katero so mu Karnjeli še pustili. Istrski kmetje, poslušajte narodno gospodo, a bojte se vsacega škrica, katerega ne poznate. — Navadno pa svoje prijatelje prezirate in plezate za takozvanimi švindlarji. Pa tudi c. k. gosposke bi morale, nevednega kmeta varovati pred sleparijo, saj je kmet prva podlaga drž. dohodkom.

V Gorici, dne 30. januarja 1887. —

„Soča“ naznanja nam v zadnji svojji številki, da je g. dr. vitez Tonkli odšel na Dunaj „zagovarjat pravice in koristi naroda in dežele v državnem zboru in da ga bode za časa njegove nenavzočnosti nadomestoval od 1. februarja naprej njegov brat g. Dr. Nikolaj Tonkli v deželnem odboru“. Da se je letos odločil g. vitez do tega koraka, ki je bil eden najvažnejših sklepov kmalu po deželnozbornskih volitvah, to nas prav veseli, ker tako kaže poslanec, da se hoče vendar ravnati po volji naroda.

„Soča“ priobčila nam je to vest, dostavljajoča pa ob enem tudi to, „da je s to razdelitvijo ustrezno želji, ki se je pogosto izražala, naj bi ne bilo zastopanje na enem mestu na poti zastopanju na drugem“.

Ali temu ni tako! Imamo sedaj sicer namestnika v dež. odboru, a vedno še ostanemo brez njega v dež. šolskem svetu — ker tje vitez Tonkli ne more poslati nobednega, da bi ga nadomestoval.

Ne pretresujmo, koliko krivica se godi Slovincem in koliko bi si lahko pridobili, ako bi njihov zastopnik bil pri sejah dež. šolsk. sveta navzoč; nočemo tudi obravnati, koliko bolj bi delovanje bilo uspešno, ako bi eden in isti odbornik bil vedno na svojem mestu — prepričani smo, da to g. vitez Tonkli in vsakdo sam predobro vé, in preverjen naj bo, da mu nikdo ne zameri, ako odstopi od dež. odborništv. Opravi ima uže itak preobilo v Gorici, v Trstu in na Dunaji, in nadejati se je, da bode letos naš drž. poslanec posebno energično potezal za naše svete pravice v drž. zboru, saj tam se more največ doseči.

Iz Ribnice, v januarju. (Novoletne lamentacije). — (Dalje in konec). — Pred vsem Vam imam danes poudariti, da imamo v Ribnici najmanj tri stranke: konservativno ali „Slovenčevo“, odločno — narodno t. j. več ali manj radikalno, in slednjič — omahljivo, t. j. tisto, ki predstavlja nož, kateri „na dve strani reže“. Nekateri hudobni jeziki — katerih se sploh v Ribniškem trgu ne manjka, — pa trdijo, da obstoji med zgoraj navedenimi tudi neka takozvana „narodno in nemčurško-liberalna“ stranka, katera je spojena v eno celoto z gaslom: družim bistrim — um in užigati voljo sebi in splošnemu človeštvu v prid . . . Zanimivo je pri vseh teh vendar to, da si druga drugi nasprotuje, kolikor se le dá, kar ima kot nastopek edino — osobno sovraštvo. Zedinjenega delovanja po tem takem ni pričakovati, ali zahtevati.

Kakor izprevidite sami, gosp. urednik, pri nas — „slabo kaže“ barometer, a tudi termometer je nizko zlezal, kajti v mnozih

ozirih bi se dalo konstatirati, da imamo opraviti v Ribnici z — mrzlimi udi človeštva, mnogo več pa je nasprotovanja, kađar gre za to, da bi kdo to ali ono stvar pričel in se je lotil. Kakor hitro bi kdo pričel ali se samo oglašil, že začno kričati nasprotniki in kujači: To ni za nas, mi hočemo drugače, če ne, pa sami bodite aranžerji! itd. — Pokojni prof. Lesar je pisal nekje, popisujoč ribniško dolino in njeno obrt: „Veliku smajšnih pravljic pripoveduje se o Ribničanih, pa oni nejo zgulj tumpci in neumneži . . .“ —; to je istina, ali — kje je složnost, pogum in volja, kađar je delati v zadnjem času v prid krajevnih in koristi nar. socialnega živjenja? Zakaj se goji le razprtija, zaspianost in osobno sovraštvo; zakaj je nekaterim ljudem na srcu le „gschäft“, „deutschkranerija“ in klečeplastvo, mespo stvar podpirati, kađar se kdo loti dela? Kakšen obraz ima ta podoba? Li to ni malovredna burka? — Je li potem čuda, če se tujec o zabavah v Ribnici izrazi z nenavadno okusno sodbo: „Prokl . . . je v Ribnici dolg čas in pusto!“ — Je li to kredit, ki naj ga uživajo socialne naše razmere v devetnajstem stoletju? Čemu se ne ravnati po zgledu družih nar. krajev in le vedno z glavo skozi zid riniti?

No, s tacimi razmerami naj se v Ribnici pač nikdo ne ponaša; to je pretužen ponos! A. S.—n.

Od Malenedelje spodnje Štirsko dne

23. Prosinca 1887. — (Izv. dop.) — V resnici prišla je četrta sestra, ki ima rokavice, v peč zaljubljena, — katerej pravimo jej zima.

Marsikateri sivolasi ded zaspi na večno, med tem ko njih množina uzgleda beli svet.

Vsa narava spi in počiva, črna mati zemlja se je odela z belo sneženo odejo, vse je tiho i mirno na okrog. Le tu in tam slišiš udarce sekire v lepših dnevih delavcev, kateri sečejo drva za kurjavo in druge potrebe.

Trudni kmetič, po letu od težkega dela utrujen, rad počiva pri gorkeji peči in puha tobak, ter popravlja in pripravlja orodje za prihodnjo ljubo spomlad, in uživa sad svojega truda skozi leto; posebno rad pripoveduje v svoji mladosti doživle dogodke.

Posebno stari sivolasi dedje znajo lepe pripovedi in pravljice pripovedovati izza gorke peči.

Hvalijo stare čase, kako dobro je bilo takrat, ko so pasli še domačo čedo, in za fantovskega živjenja. — To so bili časi! — Kađar so šli pastirji k oštirju, kakor pravijo, ves dragi dan so zapili le po dvajsetico — ni čudo, — ker tistikrat je bil še pint (stari) po „groši“ dobre mere, kakor se še nahaja sedaj ona posoda po deželi pri starih krčmarjah iz tistega časa, posoda se ve da. je bila poštena.

Naši stari kaj radi prorokujejo n. pr. kađar bodo postni dnevi čisto polajšani, in se tudi več nikdo zanje menil ne bo, bodi si petek ali svetek, vsejedno, tistikrat bode hudo. Na dalje pravijo: — Sveto leto — nikakor ni dobrega pričakovati.

„Sosebno v kratkih letih trikrat, to je izvanredno, ker po navadi je bilo vsako 50. leto sveto leto. — Na dalje: Kađar se skoraj od vsakega „hrama“ na deželi v kočiji gospod pripelje, takrat bo gorje na svetu.

Dalje: Ko se bo prosto kmetijsko ljudstvo nosilo po mestnih „gizdavih modah“, in zapusti svoje starodavne „domače noše“, takrat se bo bližal prevrat — rodu človekemu groza, gorje!

V človeku se zbudi misel na maščevanje, vsak pri svojem delu bo gnan od nevidne moči sè svojim orožjem. — Sosed plane na sosed, brat na brata itd. Tako pusti rataj oralo ter mahne svojo „otiko“ na bližnjega na maščevanje. Drvar pusti svoje delo, begel bo sekuro na maščevanje. Vinogradnik z svojo matiko, ženjica z srpom na polji, žena s kuhlo doma, hlapec z lopato, vilami, sploh s kakeršnim delom se peča. Tako bo kosec na travniku begel s koso na boj itd. Takrat bo klanje, kakoršnega še ni bilo od začetka sveta.

Štiri tisoč let je zdihoval vesoljni svet po Mesiju in prisilo ljudstvo Boga, naj pošlje Odrčenika.

Devica iz Nazareta porodila je Sinu Božjega, obsenčena od svetega Duha; tamo v betlehemskeji pastirskeji štalici na Judovskem v mestu Davidovem. — Malo dete Jesus prineslo nam je mir — oni mir — katerega so stari očaki od Adama sem željno pričakovali.

*) Pe. krajc-rjev.

Kralji iz jutrovih dežel po nenavadnej zvezdi peljani, prišli so v mesto Betlehem; prinesli so mu zlata, kadila i mire v dar.

Tudi četrta sestra nam je donesla in spet pred oči postavila spomin na Mesija rojstva, in ž njim, dal Bog! da bi nam donesla tudi pravi mir — mir, po katerem hrepeni vesoljni krščanski svet. — Mir, edinstvo vsemu človeškemu rodu, zlasti Slovanom, da si po jeziku razcepljenim in po vseh delih sveta se nahajajočim:

„Naj lepša zarja rumeni!“

Lepše solnce sije potomcem našim, nego sedaj nam.

Dal Bog, da bi k malu prišli oni blaženi časi, oni dnevi, kadar bo se reklo:

En Bog, En hlev, En pastir.

B r e ž k i.

Domače vesti.

Cesarjevič Rudolf je prišel v nedeljo zjutraj v Opatijo, od kodar se je s knezom Coburg-Gotha in grofom Bombelles brez odloga napotil na Učko, in dospel k malu popoldne na vrh 4440 čevljev visoke gore, če tudi je bila pot na več mestih snegom zametena. Nebo je bilo jasno ko ribje oko in valed tega razgled na vse strani prekrasen, a na vrhu je brila mrzla burja. V ponedeljek se je cesarjevič odpeljal v Divačo i tam ogledal krasno vilenico.

Cesarjevič Rudolf v Divači. V ponedeljek zvečer se je pripeljal v vlakom ob 7 in pol iz Opatije cesarjevič Rudolf v Divačo, kder ga je na postaji čakal občinski zastop, in ker je cesarjevič izrekel, da hoče pogledati Divaško jamo, ga je občinski zastop spremil v jamo in mu tam vse razkazal. Cesarjeviča je lepota raznih podzemskih prostorov in krasnih kapnikov lepo iznenadila; izrazil se je večkrat, da mu jama zelo dopada. V jami se je bavil nad eno uro. Potem je na železnici večerjal in ob 10. uri se odpeljal s kurirnim vlakom v Beč. V njegovem spremstvu je bil grof Bombelles, predsednik kluba turistov iz Beča in še par drugih gospodov. Ljudstvo ga je pri odhodu pozdravljalo z entuzijastičnimi živioklici.

C. kr. namestnik, g. baron Pretis je odpotoval véčeraj na Dunaj.

Osnovni zbor ženske podružnice društva Sv. Cirila in Metoda v Trstu bil je v nedeljo v dvorani čitalnice. — Zbralo se je 25 dam odličnih krogov Tržaških. — Gospa Vekoslava Valenčičeva je odprla zbor s primernim govorom. Predstavila je najprej vladnega komisarja, g. M a k h o v c a, potem pa dalje govorila o pomenu in namenu društva in novo osnovane ženske podružnice v Trstu, omenila je, da je pristopilo uže lepo število gospa in gospodičin (okolo 60) in navdušala navzočne dame za plemenito delovanje na narodnem polju.

Govorila je prelep govor in tako dobro, da je vse navzoče navdušila. Nismo mislili, da imamo mej nežnim spolom tako izvrstno in nevstrastljivo govornico. — Ko je končala, zaklicale so ji navzoče dame „dobro“ in „živela“.

Na to so se prečitela pravila glavne družbe in pravila novo ustanovljene ženske podružnice, katera so se enoglasno sprejela.

Predsednica potem povabi navzoče, da volijo načelnico, blagajničarko in tajnico, pa k vsaki še po eno namestnico.

Gospica Germek predlaga, da se to zgodi z aklamacijo in da se za načelnico potrdi marljivo in veščo gospo V e k o s l a v o Valenčičevo, za denarničarko gospico Ljudmilo Mankočevo in za tajnico gospico Justino Michelli. — Zbor enoglasno pritrdi temu predlogu. — Na to predlaga gospa E m a A b r a m o v a, da se tudi namestnice volijo z aklamacijo, in so bile izvoljene na predlog gospice Mankočeve za namestnico načelnice gospa Ema Abramova, za namestnico denarničarke gospica Ivanka Kalister in za namestnico tajnice gospa Julija Net. Tudi ta volitev je obveljala soglasno.

Ko so vse izvoljene dame izjavile, da prevzamejo častno nalogo, se gospa Valenčičeva še posebno zahvali za skazano jej zaupanje in obljubi, da bo po mogočosti delala, s podporo drugih odbornic, da ženska podružnica Tržaška častno spolni težavno jej nalogo, na kar prečita še ta le mej zborom došla telegrama:

„Najzavednejše Slovenke ob jadranskem morji naj žive!“

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. „Članovi Beljaške podružnice zbrani na shodu v Brači pozdravljajo z

velikim veseljem ustanovitev ženske podružnice in kličejo navdušeno.“

Živele vrle slavne rodoljubkinje!

Načelnica je na to sklenola občni zbor, še enkrat navduševaje nežni spol, da se zanima za prihodnjost mnoge slovenske mladine v Trstu.

Srečni, da moremo kaj tako lepega poročati slovenskemu svetu o naših blagodušnih gospah in gospodičinah, izražamo gorko željo, da bi se ta prva ženska podružnica prav lepo razvijala, ter da bi se po tem vzgledu tudi drugod unemal krasni spol za tako plemenito svrhu, kajti ženski spol more gotovo glede na obranjenje vere in narodnosti še veliko več vplivati, nego pa možki. — Živele one Tržaške dame, ki so pogumno prve mej vrstnicami spoznale važnost „društva Sv. Cirila in Metoda“ za ženski spol!

Upravni svet avstrijsko-ogerskega Lloydja je imel zadnje dni več sej, v katerih so se razpravljali pogoji, pod katerimi hoče vlada privilegij podaljšati. Iz teh razprav je uže gotovo toliko, da Lloyd izjavi, da mu pogojev ni mogoče sprejeti, ker bi podjetje moralo propasti, ako bi se pogodba sklenola pod tacimi pogoji. Lloydov upravni svet naznani vladi, da ne more sprejeti zahtevanih tarifnih olajšav in da vlada sploh od njega preveč zahteva. Sicer pa je upravni svet pripravljen, stopiti v dogovor z vladinim zastopnikom. Iz tega je razvidno, da je ta zadeva na jako slabih nogah. Ker Lloyd neče nič vedeti o pogojih, katere mu je stavila vlada, tedaj se mora najti druga pot k parazumu; skoraj gotovo bo primorana vlada, pripustiti Lloydju, da stavi on svoje predloge, na podlogi katerih se potem prično razprave. Lloyd je postal v Avstriji neka vlevlast, s katero mora tudi vlada računati.

Predpustna kronika. Véčeraj zvečer je bil ples v Tržaški čitalnici, mnogo lepega občinstva, posebno krasnih dam. — Veselje je trajalo do ranega jutra. — Mnoge priprave se delajo za veliki ples delalskega podpornega društva, kateremu celó Italijani priznavajo prvenstvo mej ljudskimi plesi. Velikanski plakati v raznih barvah naznanjajo ta ples Tržaškemu občinstvu uže 8 dni in elegantnih vabil okolo 4000 je društvo razposlalo po Trstu in tudi v druge slovenske kraje.

Poslovanje tržaške policije v letu 1886 je bilo jako obirno. Zaplenola je dogovorno s c. k. državnim pravdnistvom 120 števil v Trstu izhajajočih časnikov; razen tega 87 števil od zunaj došlih časnikov in 18 družih tiskovin. Pregledala je 98 dramatičnih del in 18 oper in operet ter dovolila 61 javnih glasbenih in enacij produkcij. Zaprla je 4461 oseb; od teh je izročila 552 c. k. deželnemu sodišči, 1503 mestnemu okrajnemu sodišču, 69 mestnemu magistratu, 18 c. k. vojaškim gosposkam, 3 c. k. luknemu kapitanatu, 18 konzulatnim oblastim; v lastnem področju je postopala s 1303 zaprtimi. Iztirala je 1180 oseb. Hišnih preiskav je izvršila 271; poslov je pri vstopu in izstopu iz službe vpisala 7101. Razprav z strankami gledé potnih listov in naznanil je izvršila 13.119, mirnosodnih razprav 5015; z vozniki je imela 574 razprav. Vlačug je zaprla 1020, patrol razposlala 10201. Varstvena straža je imela 1 višjega nadzornika, 1 okrajnega nadzornika, 6 nadzornikov prvega in 7 nadzornikov drugega reda, 7 namestnikov, 123 stražnikov prvega, in 136 drugega reda. Mej letom se je sprejelo 10 začasnih stražnikov, enoliko jih je odpadlo, in sicer so umrli 3, mej temi dva za koleru, 4 so bili umirovljeni, 1 je bil izpuščen, 2 pa sta dobila drugo službo.

Onim, koji morajo v vojake, naznanjamo, da bode žrebanje sredek za uvrstjenje tistih, kateri so se rodili leta 1867 ter spadajo k tržaški občini, dne 5. februarja t. l. ob 10 uri d. p. v pomorskej vojašnici v ulici Lazzaretto Vecchio. Omenjamo še, da se oni, kateri osebno priti ne more, mora dati zastopati po drugej osobi.

O Lloydju. Parnik „Pandora“ je priplovil dne 27. v Bombay, parobrod „Vorwärts“ pa odplovil iz Adena proti Trstu 29. t. m.

Dva domoljuba. Te dni so dotične gosposke izplačale svoti po 100 gld., ki sta ji „Družbi sv. Cirila in Metoda“ testamentarično volila: umrla zasebnica v Radoljici, Magdalena Golob, in pokojni Ljubljanski mešan. Ivan Rozman. — Ljubiteljema svoje domovine tudi še nad njunima preranima grobovoma ohranimo mil spom. — Tako pišejo ljubljanski listi; mi pa se pristavljamo: V Trstu umrè mnogo bogatih Slovanov, ki zapuščajo mnogo denara ital. zavodom; naj bi v bodoče taki bogutini ne pozabili svojih bratov ter po-

smenali gospoda Rozmana in gospo Golobovo.

Tržaške novosti:

Najdeni predmeti. Na policiji so sledeči predmeti, kateri so bili najdeni na javnej ulici: i otročji klobuk, 1 voziček, 5 ključev in 1 listek založnice.

Nesreče. Posestnika žganjarije Petra Petek je zadel mrtvoud na obe nogi. Odnegli so ga na stanovanje. — 3letno dete vratarja Josipa Leon je prišlo véčeraj v ulici Conti vsled neopreznosti pod neki voz. K sreči so se konji takoj ustavili ter je dete le malo ozledeno.

Težak Josip Cava, oče peterih otrok je delal na parniku „Ichausa“ v novej luki. Pri nakladanju lesa mu je padel bran tako silovito na glavo, da je nesrečnež malo zatim umrl.

Utekli kaznjenci. Iz vojniških zaporov v vojašnici je pobegnola sinoči trojica kaznjencev, katera je bila obojena od vojaške sodnije na triletno ječo, skoz dimnik. — Vojaška patrola jih je zastoj iskala; vjela jih je še isti večer žendarmarija zunaj mesta.

Blaznenicav crkvi. V crkvo sv. Antona novega je prišla véčeraj zjutraj narmaškeradena ženska, katera je letala okrog altarjev, kričaje, da naj se odpodé duhovi, koji je preganjajo. — Odveli so jo v bolnico in jo spoznali za 20 letno Antonijo Lodovico, rojeno v Trstu.

Policijsko. Zaprli so 23letnega težaka Antona Thaller, ker je žugal svojim starišem, da jih zakolje. Nastopki tržaške odgoje! — Prijelo so straže postopača Vincenca Kovač iz Celja radi prosjačenja. On pa se je z vso silo ustavljal ter so ga mogli le s pomočjo mimogredočih zvezati — Zasačili so 63letno dekle Frančiško Gregorutti, ravno ko je izvadila nekej gospej novčarko iz žepa. Našli so pri njej še druge 3 uradene novčarke in 3 žepne robce. — V nekej zloglasnej hiši ulice Arcata se je sprl čevljar Anton C. s svojo vilo in jej raztrgal obleko; deli so ga na hlad. — Na ljudskem plesu so sinoč zaprli služkinjo Katerino V., ker jo je bil pe noči ovadil gospodar, da mu je ukradla 100 gl. — Denar se je pa zopet našel in so vsled tega nekrivo takoj izpustili. — Sinoči je napravila policija splošno racijo in zasačila 41 oseb, katere so prenočevale pod milim nebom in v hlevih, in razne druge pretovalce, pri kojih je našla prepovedane nože.

Pevsko društvo „Zora“ na Verdelli bode imelo v nedeljo, dne 6. februarja po dokončanem blagoslovu popoldne ob 3. uri svoj letni redni občni zbor v krmi g. Petra Mikeliča (pri Pirota) blizo cerkve. — Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Prenaredba § 5. pravil. — 4. Volitev novega odbora in posamezni predlogi. Ker je društvo za naš kraj važno, vljudno prosimo naše delujoče in podporne ude, da se v obilnem številu vdeležijo zbora.

„Odbor pevskega društva Zora“.

Poziv. Podpisani odbor prevzel je nalogo, izročeno mu po privatnem dogovoru med goriškimi rojaki, da bo nabiral radodarne doneske za spomenik in ustanovo prerano umrlega slovenskega pisatelja **Frana Erjavca.** Vedoč, da to svojo nalogo more vspešno rešiti le s požrtvovalnim sodelovanjem vseh rodoljubov in časticev ranjkega narodnega buditelja in najodličnejšega pisatelja slovenskega, obrača se do Vas kot rojaka in spoštovalca kulturnega dela z vljudno prošnjo, da bi po svojih okoliščinah pripomogli v blagi namen z radodarnimi doneski in z vsestranskim pospeševanjem tega nabiranja v pristopnih krogih. Vsakojaki, tudi najmanjši doneski potrdijo se javnim potom ter se porabijo v določeni namen, namreč za nagrobni spomenik in za ustanovo, ki bo služila v prvi vrsti sirotama, kateri je zapustil narodu in prosveti prezgodaj umrli pisatelj. Bodimo hvaležni možu, ki je posvetil vedi in napredku svoj čas svoje nenavadne zmožnosti, svojo moč in svoje življenje. Nabrane dorove se svojim doneskom vred blagovolite poslati upravništvu „Soče“ ali podpisane odboru, ki se nadeja, da pričujoča prošnja ne bo brezvspešna, temveč da narod pokaže se splošno udeležitvijo in znano radodarnostjo, da zna ceniti zasluge buditelja svojega in delavca na slovstvenem polju ter da mu je hvaležen za duševne dobrote, od njega prejete.

V Gorici, 24. januarja 1887.

Ivan Berbuč, načelnik; Julij pl. Kleinmayr, tajnik; dr. A. Gregorič, denarničar; S. Gregorič, dr. A. Lisjak, odbornika.

Vabilo k besedi, katero priredi „Bralno društvo v Kozani“, dne 6. februarja t. l.

pri g. Er. Debelaku. Spored: 1. Nagovoi predsednikov. 2. Petje: Hrvaticam, mošk. zbor z baritonom. Zaje. 3. Ptici, mešan. zbor. Carli. 4. Deklamacija: Stara mati, balada Krilan-ova. 5. Venček narodnih pesmi, — moški zbor. 6. Slovan na dan, — mešani zbor. Volarič. 7. Igra: Eno uro doktor. Burka v enem dejanji. 8. Na ples! polka za moški zbor. Po besedi sledi ples. Pričetek ob 5 in pol uri zvečer. — Vstopnina k „besedi“ za ude 10 kr., neude 20 kr., k plesu za ude 50 kr., neude 1 gl. K obilni udeležitvi vljudno vabi

ODBOR.

Vrednost hrvatsko-slovenskih gozdov.

Hrvatsko-slovenski gozdi obsegajo 2.384.000 oralov ali 1.371.350 hektarov. V last jih spada državi in veleposestvu 69%, občinam 24%, duhovščini 5,5%, malim posestnikom 1,5%. Na vsacega prebivalca v deželi spada 1.25 oralov. Vsa kubična množina lesa znaša 299.000.000 kubičnih metrov. Ako se vrednost kubičnega metra v gozdu brez razločka na les računi na 1.66 gld. tedaj je ves les vender 496.340.000 gld. Letni prirastek se računi na 3.790.000 kubičnih metrov v vrednosti 6.190.000 gld.

Nova torpedovka. V četrtek je bila poskušna vožnja z novo torpedovko, katera je bila zgrajena v tukajšnjem tehničnem zavodu. Poskus je dokazal, da je ladija izvrstna, kajti plovila je 23 milj na uro. Sedaj ne bode treba več v inostranskem delati, ker je domača tehnika tako sposobna, kakor ptuja. — C. kr. višji inženir Pegan, naš rojak, vodi vsa ta dela.

Čistilnica za petrolje namerjava neko tržaško društvo blizu Trsta, najbrže pri sv. Sabi napraviti.

Za Dolinarjev spomenik darovali so nadalje:

Sl. društvo „Tržaški Sokol“ 10 gld., gg. Žiberna Ante 1 gl., Bunc Ivan 1 gl., Pavlovič Vido 1 gl., Bone Ante 1 gld., Lampe Ante 50 kr., Inamo Franjo 1 gl. Dražil Josip 1 gl., Kalan Andrej 50 kr., Stepančič Gracian 1 gl., Rus Franjo 1 gl., Nabergoj Anton 30 kr., Godnik Anton 50 kr., Godnik Fránjo 50 kr., Turk Andrej 50 kr., Kobal Dragotin 50 kr., Urbančič Josip 50 kr., Krže Davorin 2 gld., Faninger Rich. 50 kr., Mahne Mihovil 50 kr., Bekar Josip 1 gld., Sancin Janko 50 kr., Sancin Ivan 50 kr., Sancin Anton 40 kr., Samec Urh 30 kr., preč. gosp. kanonik-dekan Juraj Jan v Dolini 10 gl., dr. Einspieler c. kr. profesor v Celovcu 5 gld., gospodična Paugere Uršola 30 kr., skupaj 42 gl. 80 kr. Zadnjič izkazanih 109 gld. 25½ kr. Skupaj 152 gl. 5½ kr.

Borsno poročilo.

Vsled vojevitega članka v „Fremdenblattu“, je bila na našoj borsni véčeraj in denes ne le „ad routes“, ampak uže prava „panique“, to je velik polom; kuži državni papirjev so padli kar za 8%, tako sicer, da denes za papirno avstrijsko rento niti po f. 77½ ni blo kupeev. Mi še vedno menimo, da je preveč hrupa in da bode v kratkem politično obnebbe zopet jasnejše postalo. Kadar se slabo vreme preveč pripravlja, se navadno obliki razlete.

Dunajska borsna

dne 31. januarja.

Enotni drž. dolg v bankoveih	— — — — —	gld. 78-55
„ „ v srebru	— — — — —	80-50
Zlata renta	— — — — —	109-20
5% avstrijska renta	— — — — —	98- —
Delnice narodne banke	— — — — —	861- —
Kreditne delnice	— — — — —	275-70
London 10 lir sterlin	— — — — —	127-60
Francoski napoleonidori	— — — — —	10-08½
C kr. cekini	— — — — —	6- —
Nemške marke	— — — — —	62-57½

Javna zahvala.

Komu ni znano, kolika tuga je zadelala našo občino, ko smo lani imeli koleru v vasi in nam je kakor žrtva svojih svetih dolžnosti umrl nepozabljeni naš duhovnik, č. g. Svet. Po njegovej smrti so pa težavno dušno pastirstvo opravljali v našej občini č. gospodje Jožef Bekar, katerega nam je pošiljal č. g. dekan kanonik Jan iz Doline, in č. gosp. vikar Pavli iz Boršta.

Oba nas še zdaj imata v duhovnem varstvu in nam ostaneta, dokler ne dobimo drugega vikarja. — Zatorej pa čutimo v sebi sveto dolžnost, da se vsem trem velečestitim dušnim pastirjem, ki se s takim zatajevanjem brigajo za naše večno dobro, prav iz dna srca zahvalimo in jih zagotavljamo, da naša hvaležnost ne bode nikoli manjša. Bog jim plati, Bog jih ohrani še mnogo let!

Riemanjski občani.

Učenec ne pod 13 let star se sprejme tako v velike trgovini s zmešano robo. Ponudbe na upravnishvo lista. 2-4

Št. 47. o. š. s.

Razpis

službe učitelja-voditelja na enorazrednici v Velicemdlu, pa učiteljice na dvorazrednici v Lokvah, obe s dohodki III. plačilne vrste.

Za službo učitelja-voditelja zahteva se sposobnost podučevati katoliško verstvo.

Prošnje naj se vložijo pri podpisanim v dobi 6 tednov po razglasenju tega razpisa v časniku Osservatore Triestino.

C. kr. okrajni šolski svet
v Sežani 28. januarja 1887.

Naznanilo.

P. t. gospodarjem, čast. duhovščini, g. učiteljem in vsem prijateljem kmetijstva vsajamo si naznanjati, da je na svetlo prišla nova kmetijska knjiga z naslovom:

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečajje ljudskih šol in gospodarjem u pouk.

Po naročilu visokega c. kr. ministerstva kmetijstva spisal

E. KRAMER,

ravnatelj ježelne kmetijske šole v Gorici.

Knjiga govori na kratko o vseh kmetijskih strokah s posebnim ozirom na kmetijske razmere na Kranjskem Primorskem in spodnje Štajarskem, obseza 16 tiskovnih pol na močnem papirju ter ima 83 podob. Ker je dovolilo vis. c. kr. ministerstvo za tisk knjige zdatno podporo, jej je cena samo 50 kr.

Dobiva se tudi v tiskarni Dolenc v Trstu in stane z poštarino vred 55; trdo vezana 75 kr.

TRŽAŠKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcin od 50 solidov do vsacega zneska vsak dan v tednu, razun praznikov, in sicer od 9 ure do 12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice 3%.

Plačuje vsak dan od 9. do 12. ure popoldne. Zneske do 50 gl. prav precej, zneske od 50 naprej do 100 gl. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gl. z od povedjo 3 dni, čez 1000 gl. z odpovedjo 5 dni.

Eskomptuje menjice, domicilirane na tržaskem trgu po 4%.

Posojuje na državne papirje avstrijsko-ogrske do 1000 gl. po 5% višje zneske v tekočem računu po 4%.

Daje denar tudi proti vknjiženju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 1. oktobra 1886. 3-24

Assicurazioni generali.

v Trstu

(duštvo, ustanovljeno leta 1831)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje stekla — zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in reserva dne 31. decembra 1884 f. 31,490.875 83

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 21,006 641 33

Glavica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1884. f. 83,174.457 98

Plačana povračila: a) v letu 1884 f. 8,637.596 13

b) od začetka društva do 31. decembra 1884. f. 178.423 333 51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in splich vsa nataničnejša pojasnila se dobé v Trstu v uradu društva: Tergesteo, csal. III v vprem nadstropji. 11-36

Nič več kašlja. Nič več kašlja.

Prvi balzamlčni prašek

gotovo ozdravi prehlajenje, plučni katar in nervozni kašelj ter vsako prsno bolezen. Dobiva se v odličnej lekarni

Praxmarer

Trst, ai due Mori škatljica po 30 kr.

Nič več kašlja. Nič več kašlja.

Lastnik društvo „Edinost“.

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.-30. - Gld. 1.15.

Cudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodojna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratnije žilodolne bolesi. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na erasici, proti črvesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper bell tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljavo pa edino v lekarni *Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti in G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini.* Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

LA FILIALE della BANCA UNION

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuonando l'interesse annuo:

per Banconote

3 1/2 % con preavviso di 5 giorni

3 1/2 % " " " 12 " "

3 1/2 % " " " a sei mesi fisso

per Napoleoni

2 1/2 % con preavviso di 20 giorni

3 % " " " 40 " "

3 1/2 % " " " 3 mesi

3 1/2 % " " " 6 " "

Per le lettere di versamento in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partir dal giorno 18. 25. aprile, 3. 23. maggio, 13. luglio e 13. ottobre a seconda del preavviso.

Trieste 13 Aprile 1886.

Warrants

BANCO GIRO

abbuonando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

— Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i vers. enti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la avuta del medesimo giorno.

Assume pel propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/2% di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Mercè) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants.

2-2-2

Filijala tovarne G. Tribaudeau

odlikoran tovarničar

Paris. Besançon in Bordeaux.

Corso 7 I nadstr. na levo. hiša Parents.

Bogato skladišče ur kojemu se t-kmovanja ne tr-ba bati

Ure iz kovine gl. 2, Remontvirke iz Nikla gl. 3 25, Remontvirke srebrne gl. 6.75, Srebrne verižice od 2 gl. dalje.

To skladišče razpoliža na zahtevanje ure, prosto od pošl. ine od gl. 2 do gl. 2000

Filijala G. TRIBAUDEAU popravlja vsakovrstne ure po sledečih cenah in jamči za eno leto.

Poliranje ur od gl. 1.25 naprej

Eno pero 75 .

Eden rubin kamen 50 .

Navadno steklo 10 .

Isto patent 15 .

Zaloga orodja za urarje 10-20

Izdatelj in odgovorni urednik Viktor Dolenc.

Na obroke!

(70-38)

daje pohišstvo tapecarije, razno strižno-biagio za obroke, ure vsake vrste

M. Coreni

via della Legna št. 1 P. II.

J. SIRKI

Androna Gusion št. 2 v Trstu

priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo.

Prezame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-5

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' I. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

2 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 4 giorni

3 % " " " " " 8 " "

3 1/2 % " " " " " 30 " "

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d'interesse comincerà a decorrere dall' 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

2 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 30 giorni

3 % " " " " " 3 mesi

3 1/2 % " " " " " 6 " "

Banco Giro:

Banconote 2 1/2 % sopra qualunque somma Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salsburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1/2 %

Antecipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da convenirsi.

Mediante apertura di credito a Londra

1/2 % provvigione per 3 mesi. orto

effetti 5 1/2 % interesse annuo sino l'imp

di 1000 per importi superiori da contr

Trieste, Ottobre 1886

5-

Ekonomična krojačnica

IVANA BATELLI -- Trst,

Barriera vecchia št. 6, I. nastp.

je vedno bogato založena z oblekami po najnovejšem okusu; ter je vsled bogate zaloge blaga v stanju izvršiti vsakako krojaško delo. Cene so tako nizke, da se tekmovanja ne treba bati ter se izvršuje vsako delo elegantno in nkusno. — Gospodom naročnikom izjavljam, da izdelujem tudi obleke proti tedenski ali mesečni obročni odplati. 3-24

Priročno novo darilo.

Obvaruje mraza!

lepe! gorke! elegantne! v ceno

Neorehijiva mrazu in mokroti so moje v I. dunajski tvornici za gosposke jopice izdeovane

ZIMSKE JOPICE za GOSPODE

po nezaljšanej nizkej ceni komad samo

gld. 1.80

Moje zimske jopice za gospose so najgorkejša in najzdravejša obleka kajti obdržjo gorak ž vot, se prav lepo prilagajo ter vzbujajo občo pozornost radi njune nizke cene.

25.000 komadov uže razprodanih.

Vsakdo, ker hoče imeti lepo gorko in trpežno zimsko jopico, naj si jo kaj naroči, kajti trah je neznano dosti naročb ter hode kmalo vsa zaloga razprodana.

Daje pr. orodje moje: Normalno zimske srajce najfinjš kakovosti po gl. 1.50. Novejše so po sistemu profesorja Jäger-a v prvi dunajski tvornici; iz goste ovčje volne in spoznane za najzdravejšo obleko.

Normalne zimske spodnje hlače najboljše kakovosti jako gorke, tro ž. v. nabelešni bare komad po gl. 1.50.

Zimske nogavice mermo, gosto in gorke; en par 60 kr. " " " " " 50 " "

Kompletna zbirka za zimo onstječa iz: 1 zimske janke za gospose, 1 zims. norm. srajce, 1 zimsk. norm. spodnjih hlač, 1 zimskih nogavic mermo ali nozavičič najboljši baže skupaj otdajem po najnižj. ceni gl. 5. Vdovivajo se edino pri:

Dunajska trgovina z zimskim blagom

Ant, Gans, Wien,

III. Kolontzgsasse 6-17.

Pri naročbah za dostavo povedati jeli se hoče blago velike, srednje ali majhne stase. Razp. št. 110 je na vse strani sveta z povzgotjem ali proti gotovini v 24 urah.

Velika zaloga šivanih strojev, izvornih za vsako porabo.

Skladišče trdnih blagajnic, koje ni moge ča razbiti a sigurne so proti oginju. V-ik izbor svetilnic za petrolje, fiob in prostih, za obesiti in za pren-šati.

Prodaja vsakovrstnih priprav za popravljjanje in pripravljjanje strojev, s posebno delalnico kovača in mekar ka; prejemajo se poprave vsakojkih strojev pri

FILIPU BATICHU

Trst, via dell' Arqued. 110 št. 23.

Naročbe izvršujejo nemudoma povzgotjem. Cene ne boje se konkurence. 17-20

Zgnubljene in oslabljene

moške moči in nezmožnost

Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z genitalnim ogjenčevim stapom brez naslednjih notranjih nerodov na gotov način in za vedno, često krat cele v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeške dobi k.kor tudi polucije, se prijetnim, nečutenim, zunanijm zdravenjem. 31-52

Svedoče slavnih profesorjev in zdravniške brošurice, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih osob svetujejo vsem bolnim rabo ogjenčevaga stapa, ki garantira gotov in trajen vseh.

Popolna priprava z dotičnim polukom in zdravniškimi spričvali for. 5.80. Pri pošiljati se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od kod prihaja.

Zavod za ordinacije za tajne bolezni:

Dr. Karol Altmann

Dunaj

VII. Mariahilferstrasse 80.

Podpisani opozoruje slavno občinstvo na svojo

trgovino z dežniki

v ulici Barriera vecchia št. 18 z bogato zbirko svilenih, volnenih in bombažnih težnikov. Svileni od f. 250 naprej, volneni od f. 140 naprej, bombažni od 80 kr. naprej. — Tudi popravlja prav po ceni težnike in solčnike. 104-47

Giulio Grimm.